

Lyhennelmä tasekirjasta 2023

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.- 31.12.2023

Suomen Osuuspankki on itsenäinen osuuspankki, joka on perustettu vuonna 1992. Vuosi 2023 oli pankin 31. Toimintavuosi. Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä yli 57 400 ja pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä. Valtakunnallisesti toimivalla pankilla on yhteensä 12 perinteistä konttoria, Suupohjassa neljä (Jurva, Kauhajoki, Kristiinankaupunki ja Teuva), Turun talousalueella neljä (Kaarina, Lieto, Piikkiö ja Turku), Torniossa, Oulussa, Oulunsalossa ja Helsingissä kussakin yksi konttori. Näiden lisäksi pankilla on palvelupisteet Rovaniemellä ja Porissa. Edellä mainittujen lisäksi pankilla on sähköisesti toimiva Digikonttori POP Easy. Konttoreissa asioinnin lisäksi asiakkaat käyttävät verkkopankki- ja mobiilipankkipalveluita sekä käteisautomaatteja. Asiakastapaamisia järjestään merkittävässä määrin myös verkkotapaamisina. Pääosa asiakkaiden peruspalvelutapahtumista tapahtuu itsepalveluna. Vuoden lopussa yli 28 200 pankin asiakkaalla oli verkkopankkipankkisopimus. Suomen Osuuspankilla ei ole tytäryrityksiä, joten pankki ei muodosta konsernia. Pankilla on osakkuusyhtiöitä, joissa pankilla on omistuksen tuottamaan äänivaltaan perustuva huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Merkittävin osakkuusyhtiö on POP Pankki -ryhmään kuuluva POP Pankkikeskus osk. POP Pankkikeskus osk on POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisö, joka omistaa POP Pankki -ryhmän keskusluottolaitoksen Bonum Pankki Oyj:n ja kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj:n. Tämän lisäksi pankki omistaa POP Holding Oy:n kautta Suomen Vahinkovakuutus Oy:stä n. 7,9 % joka käyttää markkinointinimeä POP Vakuutus. POP Holding Oy:ssä on tapahtunut merkittävä muutos tilikauden aikana. POP Holding myi H1/2023 70 prosentin omistusosuuden Suomen Vahinkovakuutus Oy:stä LähiTapiola ryhmälle. Suomen Osuuspankille maksettiin kaupan seurauksena n. 3,4 meur osinkotuotto.

POP Pankki-ryhmä

Suomen Osuuspankki on valtakunnallisesti toimiva osuuspankki, joka kuuluu POP Pankki -ryhmään. Suomen Osuuspankki on POP Pankkikeskus osk:n jäsen ja se kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään. POP Pankkien yhteenliittymän muodostavat 18 itsenäistä osuuspankkia, keskusyhteisö POP Pankkikeskus osk ja näiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista merkittävimmät ovat POP Pankkien keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj ja keväällä 2022 toimintansa aloittanut kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj. POP Pankkikeskus osk toimii POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

POP Pankkien yhteenliittymä on laissa talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoitettu yhteenliittymä, jonka keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. POP Pankki -ryhmään kuuluvat myös POP Holding Oy, joka ei ole keskinäisen vastuun piirissä. POP Pankki -ryhmä luopui tilikauden aikana määräysvallasta Suomen Vahinkovakuutus Oy:ssä ja jatkaa yhtiössä vähemmistöosakkaana.

Toimintaympäristö

Maailmantalous kasvoi hitaasti, erityisesti viime vuosien maailmantalouden veturina toimineen Kiinan kasvu hidastui. Euroopassa nähty nopea inflaatio ja sitä seurannut korkotason nosto sekä energiakriisi näkyivät heikkona kasvuna myös euroalueella. Erityisesti Euroopan suurimman talouden Saksan talous kehittyi aiempaa heikommin, eikä Suomen talous saanut viennistä kaipaamaansa vetoapua. Suomen kansainvälinen asema muuttui merkittävästi vuonna 2023, kun Suomi liittyi sotilasliitto NATO:n jäseneksi.

Kotimaisessa taloudessa nähtiinkin vuonna 2023 selvä käänne heikompaan. Voimakas inflaatio heikensi edelleen myös kotitalouksien ostovoimaa, vaikka palkkaratkaisut nostivat nimellispalkkoja aikaisempaa enemmän. Myös nopeasti noussut korkotaso käänsi kuluttajien mielialoja pessimistisemmiksi talouden kehityksen suhteen.

Asuntojen ja kestokulutustavaroiden hankinnat vähenivät vuoden aikana selvästi ja tämä painoi monia toimialoja, erityisesti asuntorakentamista ja kauppaa. Kotitalouksien kuluttamista ajatellen nähtiin kuitenkin loppuvuonna varovainen positiivinen signaali, kun Euroopan Keskuspankki päätti koronnostojen ketjun ja markkinat kääntyivät odottamaan korkojen laskua. Myös inflaatiovauhti hidastui loppuvuonna merkittävästi.

Vaikka kotitalouksien ostovoiman kehitys oli vuonna 2023 heikkoa, pysyi työttömyys edelleen kurissa. Myös kotitaloudet hoitivat edelleen luottojaan pääsääntöisesti hyvin, joten luottotappioiden määrä kasvoi maltillisesti. Yritysten konkurssien määrä kääntyi kuitenkin selvään kasvuun ja heikentynyt taloustilanne johti myös lomautusten määrän lisääntymiseen. Heikentynyt talousuhdanne tuleekin heijastumaan pankkien järjestämättömien luottojen ja luottotappioiden määrien kehitykseen.

Pankin liiketoiminta

Suomen Osuuspankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen yhteistyökumppaneidensa sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Suomen Osuuspankin liiketoiminnan kasvu ja tulos saavuttivat selvästi pankin liiketoimintasuunnitelmassaan tilikaudelle asettamat tavoitteet. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti kasvattamaan aktiivisten asiakkaiden määrää ja parantamaan kannattavuuttaan sekä lisäämään markkinaosuuttaan.

Tilikaudella 2022 alkanut markkinakorkojen nousu vahvisti edelleen pankin korkokatetta. Suomen Osuuspankki on palvellut asiakkaitaan tilikauden aikana itsepalvelukanavien lisäksi kontto-reissa ja verkkotapaamisissa, joiden määrä on edelleen kasvussa. Korkojen nousu on hillinnyt asuntorahoituksen ja yritysluottojen kysyntää etenkin loppuvuodesta.

Pankin tase kasvoi 9,9 %. Saamiset yleisöltä kasvoivat 3 %. Talletusten kasvu oli 2,7 %. Liikevoitto vuodelta 2023 oli 27,3 m€, mikä ylittää tavoitteen selvästi. Liikevoitto parani 19,2 m€ edellisvuoteen verrattuna. Liikevoiton paraneminen johtuu pääosin kasvaneesta korkokatteesta ja palkkiotuotoista sekä POP Holding Oy:n maksamista osinkotuotoista.

Pankin aktiivisten asiakkaiden määrä kasvoi 0,6 %, ollen 39 371 asiakasta.

Suomen taloudessa kasvanut epävarmuus heijastui myös säästämisen ja sijoittamisen tuotteiden kysyntään, mutta asiakkaat ovat jatkaneet säännöllistä rahastosäästämistä markkinoiden epävarmuuden kasvusta huolimatta. Korkotasojen nousu on lisännyt määräaikaisten talletusten kysyntää selvästi. Korkotason muutokset vaikuttivat merkittävästi pankin korkosijoitusten käypiin arvoihin, mikä heikensi sijoituksista kirjattuja tuottoja. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista nousivat 3 546 tuhatta euroa. Arvopaperikaupan nettotuotot laskivat 1 243 tuhatta euroa, ja käypään arvoon käyvän arvon rahastojen kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot kasvoivat 209 tuhatta euroa.

Pankin sijoitustuotevalikoimaan kuuluvat yhteistyökumppaneiden, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n ja UB Omaisuudenhoito Oy:n sijoitusrahastot. Arvopaperipalveluissa yhteistyökumppanina on Nordnet Bank Ab Suomen sivuliike.

Pankin välittämät eläke- ja säästövakuutus tuotteet tuottavat Aktia Henkivakuutus Oy ja Sp-Henkivakuutus Oy sekä lainavakuutus tuotteet AXA konserni ja Sp-Henkivakuutus Oy. Yhteistyön tarkoituksena on turvata kilpailukykyiset eläke-, säästö- ja lainavakuutuspalvelut POP Pankkien asiakkaille. Vuoden lopussa asiakkailta oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 121,0 miljoonaa euroa.

Henkilöasiakkaiden vahinkovakuutuspalveluissa pankki tekee yhteistyötä LähiTapiola-ryhmään kuuluvan Suomen Vahinkovakuutus Oy:n kanssa, joka käyttää markkinointinimeä POP Vakuutus. POP Pankkiryhmä omistaa Suomen Vahinkovakuutus Oy:stä 30 %. Suomen Osuuspankin omistusosuus yhtiöstä on n. 7,9 %

POP Pankkien keskusluottolaitoksena toimii POP Pankkikeskuksen omistama Bonum Pankki Oyj. Bonum Pankki vastaa POP Pankin asiakkaiden maksuliikenteeseen ja Visa-korttien liikkeelle laskuun liittyvistä palveluista sekä hoitaa POP Pankkien tukkuvarainhankintaa yhdessä kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj:n kanssa laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja joukkovelkakirjalainoja. Bonum Pankki vastaa myös POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä.

Pankissa toteutettiin vuoden 2023 aikana organisaatiouudistus. Organisaatiouudistuksen keskiössä oli koko asiakasliiketoiminnan uudelleen järjestely, toimenkuvien yhdenmukaistaminen vuoden 2022 pankkifuusioiden jälkeen sekä pankin luotto- ja riskiorganisaation merkittävä kehittäminen.

Tulos

Suomen Osuuspankin liikevoitto oli 27 398 tuhatta euroa (8 236 tuhatta euroa vuonna 2022). Liikevoitto kasvoi edellisestä vuodesta 232,7 prosenttia. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 1,7 prosenttia (0,6). Liikevoiton kasvun taustalla on markkinakorkojen muutos, joka kasvatti pankin korkokatetta. Myös pankin nettopalkkiotuotot kasvoivat. Lisäksi liikevoiton kehitykseen vaikutti POP Holding Oy:n maksama noin 3,4 meur osinkotuotto. Pankin kulu-tuottosuhde oli 45,2 prosenttia (68,4).

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2023 aikana 9,9 prosenttia ja oli vuoden lopussa 1 654,1 miljoonaa euroa (1 504,6). Taseessa olevien luottojen määrä oli 1 145,0 miljoonaa euroa. Luottojen keskiporkko oli 5,2 prosenttia. Talletusten määrä oli 1 080,8 miljoonaa euroa ja niiden keskiporkko 1,1 prosenttia.

Luotonanto

Suomen Osuuspankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 1 155,5 miljoonaa euroa (1 119,6). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 0,7 miljoonaa euroa (0,5).

Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 234 miljoonaa euroa. Luotonannon nettolisäys oli 35,9 miljoonaa euroa eli 3,2 prosenttia.

Luotonannon kehitykseen vaikuttivat pankin kasvustrategian mukaiset toimenpiteet. Luotonanto oli vilkkaampaa ensimmäisen vuosipuoliskon aikana, mutta hidastui oleellisesti jälkimmäisellä vuosipuoliskolla siitä huolimatta, että ensiasunnon ostajat kiihdyttivät asuntolainakauppaa loppu-vuoden aikana. Koronapandemiasta ja Venäjän käynnistämästä hyökkäyssodasta Ukrainaan huolimatta yleinen taloudellinen tilanne säilyi vakaana, vaikka luoton kysyntä heikkeni edelleen. Eniten kasvoivat yritysluotot, kun taas asuntoluottojen kanta säilyi muuttumattomana. Kulutus- ja maatalousluottojen määrä laski vuoden aikana.

Yli 90 päivää erääntyneet ja perinnässä olevat saamiset olivat vuoden lopussa 11,9 miljoonaa euroa (11,8) eli 0,1 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Yli 90 päivää erääntyneet saamiset yhteensä olivat 1,0 prosenttia (1,1) taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.06.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 327,4 miljoonaa euroa (204,2). Määrä oli 123,3 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat erilaisista joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 119,8 miljoonaa euroa (120,4), mikä on 0,6 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 31,5 miljoonaa euroa (44,9). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuskien osuus oli 17,8 miljoonaa euroa (30,8) ja

muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 13,7 miljoonaa euroa (14,1). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 12,3 miljoonaa euroa (12,9). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 5,1 miljoonaa euroa (6,0) ja sijoituskiinteistöjen arvo 7,3 miljoonaa euroa (6,9). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.06.

Vuoden 2023 aikana pankki myi omistamiensa kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja kiinteistöjä 29 tuhannen euron arvosta. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 189 tuhannen euron nettomääräinen myyntivoitto, josta merkittävä osa perustuu aikaisemmin tehdyn kiinteistökaupan osatuloutukseen. Pankki purki arvonkorotuksia 140 tuhannella eurolla.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 1 080,8 miljoonaa euroa (1 052,3). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 28,5 miljoonaa euroa eli 2,7 prosenttia.

Talletukset käyttely- ja säästämistileillä vähenivät vuoden aikana 113 miljoonaa euroa eli 12,8 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 772,5 miljoonaa euroa (885,6). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien kasvu oli 141,6 miljoonaa euroa eli 84,9 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 308,2 miljoonaa euroa (166,7).

Muutokseen vaikutti eniten nopeasti kohonnut korkotaso, joka kasvatti määräaikaistalletusten määrää huomattavasti.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 131,6 miljoonaa euroa (112,3). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 19,3 miljoonaa euroa. Osuuspääoma lisääntyi tilikauden aikana 1,6 miljoonaa euroa (-5,8). Suomen Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 10,7 miljoonaa euroa (9,1). Osuusannin enimmäismäärä on 20 miljoonaa euroa ja se päättyy 31.12.2024.

Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli -0,8 miljoonaa euroa (-1,6). Määrä koostui käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta arvostettujen rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta -1,0 miljoonaa euroa (-1,7) sekä odotettavissa olevista luottotappiosta 0,2 miljoonaa euroa (0,1).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 49,5 miljoonaa euroa (43,4), josta luottotappiovaraus oli 49,5 miljoonaa euroa (43,4). Tilikaudella luottotappiovarausta kasvatettiin 6,2 miljoonaa euroa, jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,1 prosenttia saamisista. Varauksesta 8,2 miljoonaa euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana ei kirjattu poistoeron muutosta.

Vakavaraisuuden hallinta

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla vakavaraisuuden hallinta perustuu yhteenliittymän keskusyhteisön hallintoneuvoston vahvistamiin vakavaraisuuden hallinnan periaatteisiin, sekä keskusyhteisön hallituksen kaikille jäsenluottolaitoksille vahvistamiin pääomasuunnittelun menetelmiin. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Keskusyhteisö on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Pankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin pääomavaateen laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Suomen Osuuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan. Pankki on Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla vapautettu POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisön päätöksellä omien varojen vaateesta yhteenliittymän sisäisille erille sekä suurten vastapuolten rajoituksista keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Suomen Osuuspankin omat varat (TC) yhteensä olivat 148,4 miljoonaa euroa (142,4), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 50,7 miljoonaa euroa (50,1). Ensisijainen pääoma (T1) oli 148,4 miljoonaa euroa, josta ydinpääoman (CET1) osuus oli 148,4 miljoonaa euroa.

Suomen Osuuspankki voi laskea liikkeelle ydinpääomaan luettavia POP Osuuksia. Suomen Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 10,7 euroa.

Suomen Osuuspankin vakavaraisuussuhde on hyvällä tasolla ja oli vuoden lopussa 23,39 prosenttia. Ensisijaisen pääoman (T1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 23,39 (22,73). Pankin 10,5 prosentin vakavaraisuusvaatimus muodostuu lakisääteisesti vakavaraisuusvaatimuksesta (8

prosenttia) sekä kiinteästä lisäpääomavaateesta (2,5 prosenttia). Finanssivalvonnan asettama harkinnan varainen lisäpääomavaade (1,25 prosenttia) on asetettu yhteenliittymätasolla.

POP Pankki -ryhmä julkistaa nk. Pilari III -vakavaraisuustiedot erillisessä raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös ja Pilari III -raportti on saatavissa sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, markkinariskit sisältäen korko- ja hintariskit, rahoitusriskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit.

Riskienhallinta POP Pankkien yhteenliittymässä

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla riskienhallinta ja riskien mittaaminen perustuvat yhtenäisiin menetelmiin. Yhteenliittymässä on vahvistettu jäsenluottolaitoksia sitovat riskilajikohtaiset limiitit, jotka määrittävät riskitason, jonka puitteissa jäsenluottolaitokset voivat liiketoimintaansa harjoittaa. Suomen Osuuspankin hallitus on vahvistanut limiitit osana riskilajikohtaisia strategioitaan.

Periaatteet ja organisointi

Suomen Osuuspankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskeiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiouhan pankki huomioi tilinpäätöksessään riittävillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- ja markkinariskeille. Tarvittaessa pankin hallitus voi asettaa myös muita limiittejä pankin toiminnalle. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan keskusyhteisön tuottamaa ohjausrajaraportteja sekä johdon tuottamia tuottamia raportteja ja analyyssejä eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin jäsenmäärä 31.12.2023 oli 24 548 jäsentä (24 691 vuonna 2022).

Vuoden aikana Pankin edustajisto kokoontui kaksi kertaa. Edustajiston kokouksessa 22.2.2023 vahvistettiin vuoden 2022 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

Pankin voitonjakokelpoisista varoista 86 887 165,43 euroa päätettiin maksaa jäsenosuuksille ja POP Osuuksille korkoa yhteensä 617 326,27 euroa ja pankin vapaan oman pääoman rahastoon siirrettiin 279 908,45 euroa.

Edustajiston kokous 16.11.2023 valitsi hallintoneuvoston jäsenistä uudelleen toimikaudelle 2024 – 2026 Marjatta Hautalan, Minna Koiviston, Markku Toratin, Sari Uusi-Kokon ja Piia Ylikosken. Edustajisto vahvisti hallintoneuvoston jäsenmäärän 22 jäseneseen.

Pankin tilintarkastajaksi vuodelle 2024 valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy ja päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Matti Paananen. Pankin pitkäaikainen tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy ei ollut uudelleenvalittavissa yhtäjaksoisten toimikausien täyttymisen johdosta.

Pankin hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Juha Haikonen ja varapuheenjohtajina Marjatta Leppinen ja Asko Ojala. Hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa. Kokouksessaan 9.2.2023 hallintoneuvosto valitsi uudeksi toimitusjohtajan sijaiseksi Juha Niemelän. Hallintoneuvosto on kokouksessaan 9.2.2023 arvioinut kolmen hallituksen jäsenen olevan riippumattomia ja kolmen ei-riippumattomia yhtäjaksoisten toimikausien johdosta. Hallintoneuvosto on todennut sen olevan sääntelyn mukaista. Kokouksessaan 15.11.2023 hallitus valitsi uudelleen toimikaudelle 2024–2026 Christer Granskogin sekä vahvisti hallituksen jäsenmääräksi 6 jäsentä.

Suomen Osuuspankin hallitukseen kuului vuonna 2023 kuusi jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Aaro Koljonen ja varapuheenjohtajana Janne Vilén. Toimitusjohtajana on toiminut Timo Kalliomäki ja toimitusjohtajan sijaisena Mikael Zilliacus 9.2.2023 saakka ja Juha Niemelä 9.2.2023 alkaen. Hallitus kokoontui vuoden aikana 23 kertaa

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Koljonen Aaro	maatalousyrittäjä	2011
Bergbom Anitta	regional manager	2023
Granskog Christer	företagare	2007
Karttila Jussi	toimitusjohtaja	2022
Keski-Mattila Sarita	yrittäjä	2020
Vilén Janne	toimitusjohtaja	2010

Hallintoneuvoston jäsenet:

Aalto Veli-Matti	avainasiakaspäällikkö	2022
Elonen Petri	tehtaan päällikkö	2022

Haikonen Juha	taksiautoilija	2000
Hautala Marjatta	opettaja	2012
Jormanainen Esa	yrittäjä	2014
Kaari Harri	yrittäjä / eläkel.	1996
Koivisto Minna	yrittäjä	2003
Konkola Seppo	opettaja	2022
Koskela Pauli	maatalousyrittäjä	2005
Kuja-Kyyny Ann-Kristin	talousjohtaja	2011
Leppinen Marjatta	maanviljelijä	1997
Leppäranta Hilikka	pääkirjanpitäjä	2017
Nieminen Outi	rehtori	2022
Ojala Asko	maanviljelijä	2012
Ollikkala Ari	toimitusjohtaja	2009
Pääkkönen Markku	yrittäjä	1994
Ranta Juha	maa- ja metsätal.yrittäjä	2015
Ristiluoma Leena	emäntä	2014
Saarela-Mäkynen Eija	eläkeläinen	2001
Takkula Minna	toimitusjohtaja	2022
Toratti Markku	talouspäällikkö	2010
Tyykilä Vesa	liiketoimintajohtaja	2022
Uusi-Kokko Sari	vapaa-ajan ohjaaja	2005
Uusitalo Kari	yrittäjä/mv	2007
Ylikoski Piia	yksikön johtaja	2015

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 144 henkilöä (133), joista kokoaikaisia oli 126 (118) ja osa-aikaisia 4 (3) henkilöä sekä määräaikaisia 14 (12), joista osa-aikaisia 10 henkilöä. Henkilömäärä kasvoi vuoden aikana 11 henkilöllä. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 46 vuotta. Vuosittain pankki työllistää useita opiskelijoita työharjoittelun, kesäharjoittelun tai opintojen ohessa tehtävän osa-aikaisen työn merkeissä.

Vuoden 2023 aikana pankki on henkilöstön osaamisen kehittämisessä erityisesti panostanut henkilöstönsä vastuullisuutta koskevan osaamisen ja tietotaidon kehittämiseen. Pankki järjesti vuoden aikana kaksi henkilöstötilaisuutta (Kauhajoki IHK Areena 27.5. ja Tampere Technopolis 6.10), joissa yhtenä pääteemana käsiteltiin vastuullisuutta ja sen ilmenemistä pankin toiminnassa ja henkilöstön arkipäiväisessä työssä. Koulutuspäivien lisäksi vastuullisuus -teema on ollut vuoden aikana osa henkilöstön tiimipalavereiden ohjelmaa. Auktorisoitu APV1 sijoituspalvelututkinto on jo usean vuoden ollut koko asiakaspalveluhenkilöstölle ja esihenkilöille pakollinen tutkinto. Tämän lisäksi pankki suosittelee ja motivoi henkilöstöään suorittamaan myös erityisesti vastuullisuutta koskevan ESG APV tutkinnon suorittamista.

Yhtenä uutena henkilökuntaetuna pankki otti vuonna 2023 käyttöön polkupyöräedun, joka kannustaa henkilöstöä sekä liikkumaan, että kulkemaan työmatkoja polkupyörällä auton sijaan. Polkupyöräedun osalta pankin yhteistyökumppanina toimii Go by Bike. Tämän ohella pankki panosti vuoden 2023 aikana merkittävästi henkilöstön hyvinvointiin käynnistämällä laajan hyvinvointihankeen syyskuussa 2023 yhteistyössä Motivire Oy:n kanssa, Eläkevakuutusyhtiö

Veritaksen tukemana. Hyvinvointihanke piti sisällään hyvinvointia tukevia luentoja, henkilökohtaista valmennusta, kehonkoostumus- (InBody) ja palautumismittauksia (Firstbeat).

Pankin tilintarkastajana on vuoden 2023 aikana toiminut Miikka Hietala, KHT (Ernst & Young Oy, tilintarkastusyhteisö).

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tai tulokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2024

Pankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 2024 aikana siitä huolimatta, että yleiseen taloudelliseen tilanteeseen liittyy entistä suurempaa epävarmuutta ja pankin kulojen ennustetaan edelleen kasvavan. Kulojen ennustettu kasvu tulee johtumaan IT-kuluista, keskusyhteisönresursoinnista, ryhmän toiminnan kehittämistä sekä pankin omien henkilöstökulujen maltillisesta kasvusta.

Pankin tuloskehityksen arvioidaan alenevan vuoden 2023 tasosta. Alenevan tuloskehityksen taustalla tulee olemaan yleisen korkotason lasku, talletuksille maksettavien korkojen nousu, sekä sijoitustoiminnan tuottojen aleneminen (osinkotuotot). Mikäli korkotaso laskisi voimakkaasti, on tällä pankin tulokseen negatiivinen vaikutus. Lisäksi noussut korkotaso saattaa aiheuttaa arvonalentumistappioiden lisääntymistä ennakoitua enemmän, joilla saattaa olla pankin tuloista heikentävä vaikutus.

Pankin ennustettu liike-tulos vuodelta 2024 tulee säilymään hyvällä tasolla ja myös pankin vakavaraisuus paranee huomattavasti, kun vuoden 2023 tilikauden voitto voidaan tilintarkastuksen jälkeen liittää omiin varoihin. Pankin vakavaraisuutta tukee kannattavuuden positiivisen kehityksen lisäksi meneillään oleva POP osuusanti.

Aktiivisasiakasmäärä kasvoi vuonna 2023 kohtalaisen hyvin ja myönteisen kehityksen uskotaan jatkuvan edelleen 2024, vaikka luottokysyntä onkin oleellisesti heikentynyt. Pankin toimintatavassa keskeistä on asiakkaiden tapaaminen POP Taloushetkissä ja POP Verkkohetkissä, joissa asiakkaiden tarpeiden kartoitus tapahtuu. Asiointikanavasta päättää aina asiakas ja asiointi voi tapahtua joko verkon välityksellä tai perinteisesti konttorissa. Tavoitteena on löytää asiakkaan tarpeisiin soveltuvat palvelut ja tuotteet ja sitä kautta parantaa asiakastytyväisyyttä.

Fyysiseen jakeluverkostoon pankki ei ole suunnitellut muutoksia, mutta fyysistä konttoriverkostoa arvioidaan osana jatkuvaa operatiivista toimintaa.

Luotonannon odotetaan kasvavan maltillisesti heikentyneestä kysynnästä huolimatta. Tähän liittyy kuitenkin poikkeuksellisen suuria epävarmuustekijöitä, kuten koronapandemiasta ja Ukrainan tilanteesta johtuva taloudellinen kehitys.

Markkinakorkotason odotetaan laskevan vuoden 2023 lopun tasosta. Pankki on tehnyt korkosuojauksia Bonum pankin kiinteäkorkoisten talletusten ja LCR kelpoisten pitkän maturiteetin

JVK-sijoitusten avulla. Tämä turvaa osaltaan korkokatteen positiivisen kehitystä, mikäli korkotaso laskisi ennakoitua voimakkaammin.

Korkotason nousu saattaa myös nostaa luottotappioiden määrää, joten parantunut korkokate ei välttämättä realisoitu kokonaisuudessaan pankin tulokseen.

Palkkiotuottojen odotetaan säilyvän vuoden 2023 tasolla. Palkkiotuottojen kehitykseen liittyy kuitenkin yleisestä taloustilanteesta johtuvaa epävarmuutta.

Varainhankinnassa pankki käyttää monipuolisesti sekä Bonum Pankki Oyj:n kautta tulevaa tukkuvarainhankintaa, että asiakkailta tulevaa talletusvarainhankintaa. Yleinen korkotason nousu tulee nostamaan kokonaisvarainhankinnan kustannuksia, joka näkyy pankin tuloksessa.

Toimintakulut kasvavat vuonna 2024 erityisesti keskusyhteisön kustannusten nousun ja it-kulujen kasvun takia. Vuonna 2024 palkkakuluihin kohdistuu edelleen korotuspainetta, johon vaikuttaa rahoitusalan palkkaratkaisu.

Kokonaisuudessaan vuoden 2024 tulos on budjetoitu positiiviseksi ja hyväksi, vaikkakin edellisvuotta matalammaksi. Tulevien vuosien tuloskehitykseen vaikuttavat miten markkinakorot, luottotappiot, yleinen taloudellinen tilanne sekä peruspankkijärjestelmän uudistus kehittyvät.

Vuoden 2024 aikana pankin tavoitteena on saada täysi taloudellinen ja riskienhallinnallinen hyöty tehdystä organisaatiomuutoksesta.

Liedon ja Piikkiön POP Pankkien sulautuessa vuonna 2022 Suupohjan Osuuspankkiin, pankin toiminimi muutettiin samassa yhteydessä sääntömuutoksella kuulumaan Suomen Osuuspankki, Andelsbanken Finland. OP Osuuskunta saattoi vireille vuonna 2022 Markkinaoikeuteen kanteen, joka on toiminimilain (128/1979) 19 §:ssä tarkoitettu kanne toiminimen ja aputoiminimen kumoamista koskevassa asiassa sekä sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (1061/1978) 6 §:n mukainen hyvän liiketavan vastaisen sekä totuudenvastaisen ja harhaanjohtavan ilmaisun käytön kieltämistä koskeva kieltihakemus.

Suomen Osuuspankki kiisti kanteen ja asiaa käsiteltiin markkinaoikeudessa. Markkinaoikeus antoi asiaan liittyvän päätöksen 20.12.2023, jossa kaikki syytteet Suomen Osuuspankkia kohtaan kumottiin. Päätöksen valitusaika on kuitenkin 19.2.2024 saakka ja on hyvin mahdollista, että OP Osuuskunta hakee valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Mikäli OP osuuskunta käyttää valitusmahdollisuuden ja korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan, jatkuu asian käsittely myös tilikaudella 2024.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Suomen Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 101 142 640,11 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 17 674 569,60 euroa.

Hallitus ehdottaa edustajiston kokoukselle, että tilikauden ylijäämä käytetään seuraavasti:

- Maksetaan korkoa jäsenosuuksille 7,00 %	297 480,23 euroa
- Maksetaan korkoa POP Osuuksille 3,80 %	379 645,74 euroa
- Jätetään edellisten tilikausien voittovaroihin	16 997 443,63 euroa
Yhteensä	17 674 569,60 euroa

Osuuspääoman korko maksetaan jäsenelle vain mikäli koron määrä on vähintään 1,00 euroa.

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tilinpäätös

Suomen Osuuspankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2023 eur	1.1. - 31.12.2022 eur
Korkotuotot	(2.01)	60 435 385,88	22 815 528,56
Korkokulut	(2.01)	-19 736 190,56	-2 633 581,50
KORKOKATE		40 699 195,32	20 181 947,06
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.02)	3 823 806,99	277 968,85
Palkkiotuotot	(2.03)	13 501 920,41	11 576 844,92
Palkkiokulut	(2.03)	-2 907 835,44	-2 395 929,09
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	(2.04)	-935 926,11	309 757,90
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	(2.05)	442,31	-208 358,64
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(2.06)	477 635,05	297 093,77
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.07)	1 179 755,41	1 015 179,57
Henkilöstö- ja hallintokulut		-18 898 113,17	-15 370 490,16
Henkilöstökulut	(2.08)	-8 653 727,61	-6 817 391,12
Muut hallintokulut	(2.09)	-10 244 385,56	-8 553 099,04
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	(2.10)	-494 164,99	-658 824,04
Liiketoiminnan muut kulut	(2.07)	-5 841 830,41	-5 216 104,79
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	(2.11)	-3 206 989,83	-1 573 170,30
LIIKEVOITTO		27 397 895,54	8 235 915,05
Tilinpäätössiirrot		-6 154 967,76	-7 200 000,00
Tuloverot		-3 568 358,18	-138 680,33
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		17 674 569,60	897 234,72
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		17 674 569,60	897 234,72

Suomen Osuuspankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2023	31.12.2022
		eur	eur
Käteiset varat		1 606 773,20	1 669 565,16
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset		114 734 251,99	113 794 320,46
Saamiset luottolaitoksilta	(1.01)	327 428 800,98	204 175 508,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.01)	1 145 244 475,61	1 111 751 136,38
Saamistodistukset	(1.02)	5 025 063,18	6 629 093,15
Julkisyhteisöiltä		0,00	0,00
Muilta		5 025 063,18	6 629 093,15
Osakkeet ja osuudet	(1.03)	13 741 622,62	44 913 151,65
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriyksissä	(1.03)	17 778 117,50	
Aineettomat hyödykkeet	(1.05)	4 062 062,00	1 444 059,20
Aineelliset hyödykkeet	(1.06)	12 679 222,21	13 260 170,27
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet		7 267 812,59	6 861 695,71
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		5 015 788,17	5 965 642,25
Muut aineelliset hyödykkeet		395 621,45	432 832,31
Muut varat	(1.07)	832 344,70	299 674,90
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.08)	10 141 528,63	5 653 104,24
Laskennalliset verosaamiset	(1.15)	829 377,43	979 138,49
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>1 654 103 640,05</u>	<u>1 504 568 921,90</u>

VASTATTAVAA		31.12.2023	31.12.2022
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(1.10)	374 574 092,21	288 334 470,89
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.11)	1 081 365 005,47	1 052 653 121,45
Talletukset		1 080 764 438,59	1 052 254 358,51
Muut velat		600 566,88	398 762,94
Muut velat	(1.12)	4 098 357,52	3 621 490,73
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.14)	12 926 822,29	4 316 731,28
Laskennalliset verovelat	(1.15)	39 799,39	15 225,68
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>1 473 004 076,88</u>	<u>1 348 941 040,03</u>
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Vapaaehtoiset varaukset		49 515 242,41	43 360 274,65
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		<u>49 515 242,41</u>	<u>43 360 274,65</u>
OMA PÄÄOMA (1.19)			
Osuuspääoma		15 042 979,74	13 438 430,00
Muut sidotut rahastot		11 434 020,71	10 638 284,91
Vararahasto		12 213 846,00	12 213 846,00
Käyvän arvon rahasto		-779 825,29	-1 575 561,09
Vapaat rahastot		5 259 293,71	5 259 293,71
Muut rahastot		5 259 293,71	5 259 293,71
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		82 173 457,00	82 034 363,88
Tilikauden voitto (tappio)		17 674 569,60	897 234,72
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>131 584 320,76</u>	<u>112 267 607,22</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u><u>1 654 103 640,05</u></u>	<u><u>1 504 568 921,90</u></u>

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

	31.12.2023	31.12.2022
	eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	6 297 433,92	6 697 246,84
Takaukset ja pantit	6 297 433,92	6 697 246,84
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	39 343 968,13	50 682 787,33
Muut	39 343 968,13	50 682 787,33